

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/171/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421201371
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8421201371.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtna 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanému Y., o zaplatenie 9.332,25 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalobu zamietá.
- II. Žalovanému vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca podal na tunajší súd dňa 30. 07. 2021 žalobu, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného k úhrade sumy vo výške 9 332,25 eur s príslušenstvom a na trovy konania. V podanej žalobe uviedol, že jeho právny predchodca uzavrel so žalovaným 05. 12. 2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 6270170/1720036717 v znení jej dodatkov, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a. s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom. Na základe tejto zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 9 100 eur. Žalovaný sa zaviazal žalobcovi nahradiť celkové náklady spojené s pôžičkou, a to formou pravidelných 120 mesačných splátok vo výške 152,58 eur, teda celková čiastka pôžičky činila 18 309,60 eur. Tento svoj záväzok splácať úver riadne a včas nesplnil ani na základe predžalobných výziev, preto žalobca listom z 22. 12. 2018 vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo, čím došlo k spoplatneniu dlhu. Vzhľadom k tomu, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátok, žalobca si uplatnil právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. okamžitú splatnosť úveru. Keďže je žalovaný v omeškaní s plnením peňažného dlhu uplatňuje si aj úroky z omeškania.

2. Súd výzvou vyzval pôvodného žalobcu na oznámenie, či berie žalobu v časti úrokov a poplatkov späť v súlade s § 138 Civilného sporového poriadku, nakoľko po predbežnom právnom posúdení mal súd za to, že žaloba je v časti týkajúcej sa úrokov a poplatkov zjavne nedôvodná, keďže z predloženej zmluvy vyplýva, že výška RPMN je nesprávne uvedená, v zmluve je 17,40 %, no správne má byť 17,05 %. Vzhľadom k tomu, je teda výška ročnej úrokovej sadzby s hodnotou 17,40 % vyššia ako RPMN. Nakoľko sú tieto údaje uvedené nesprávne, v neprospech spotrebiteľa, a to podľa § 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 129/2010 Z. z., sa zmluva považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Súčasne súd žalobcu touto výzvou ešte vyzval, aby doplnil skutkové tvrdenia a skutočnosti tak, že uvedie, či a ako bola pred uzavretím zmluvy skúmaná bonita, jeho schopnosť splácať úver, na základe akých dokladov bola skúmaná, ak bola skúmaná, žiadal predložiť všetky doklady a výstupy z registrov, ktorými sa overovala bonita žalovaného (§ 295 CSP). Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/130/2019 zo dňa 27. 02. 2020, v zmysle ktorého pre účely posúdenia splnenia si povinnosti podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010

Z. z., nie je smerodajné, aká bola reálne finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.

3. Pôvodný žalobca vo svojom vyjadrení k výzve súdu uviedol, že celková suma pôžičky je v zmluve uvedená správne, nakoľko výpočet hodnoty RPMN sa vzťahuje na poskytnutý úver. Celková suma pôžičky je tak vyjadrená s poukazom na základné a obligatórne parametre zmluvy. Vo vzťahu k skúmaniu bonity uviedol, že žalovaný vo svojej žiadosti uviedol, rodinný stav ženatý a počet nezaopatrených detí - 0. V žiadosti uviedol priemerný mesačný príjem 832 eur, pričom v tom čase mal trvalý pracovný pomer a pracoval ako rozhodca vo futbalovom zväze. Trvalý pracovný pomer mal potvrdený dopytom do Sociálnej poisťovne a žalovaný doložil výpis k účtu, kde bol uvedený aj príjem z dohody. Ďalej žalovaný uviedol mesačné výdavky na splátky existujúcich úverov vo výške 0 eur, avšak jeho skutočné finančné výdavky boli vo výške 321 eur. Platobnú kapacitu mal v položke príjmy 832 eur výdavky, náklady na register, žiadosť CFH 321 eur, životné minimum 199,48 eur, disponibilný príjem 311,52 eur, splátka úveru 152,58 eur. Disponibilný príjem žalovaného v čase posudzovania žiadosti bol vo výške 311,52 eur a mesačná splátka úveru č. 6270170 bola vo výške 152,58 eur. Na základe vyššie uvedeného mal za to, že bonita žalovaného bola riadne posúdená, preto na podanej žalobe trval v celom rozsahu. Pripojil dáta dopytu, výpisy z účtu žalovaného.

4. Dňa 07. 02. 2022 bol súdu doručený návrh právneho zástupcu spoločnosti Všeobecná úverová banka, a. s., skrátenej názov VÚB, a. s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, ktorým požiadal o zmenu účastníka konania na strane žalobcu tak, že z konania vystúpi spoločnosť Všeobecná úverová banka, a. s., skrátenej názov VÚB, a. s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, a na jej miesto vstúpi spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154. Súčasne spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, podaním doručeným súdu 07. 02. 2022 súhlasila so vstupom do konania na strane žalobcu. Ako dôvod uviedla, že na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávky došlo ku 21. 01. 2022 k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania, na uvedenú spoločnosť. Zároveň postupník súdu predložil uvedenú rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok a prílohu k tejto zmluve, preukazujúcu postúpenie pohľadávky.

5. Súd uznesením z 15. 02. 2022 č. k. 10Csp/171/2021 - 73 pripustil, aby do konania na miesto žalobcu vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o.

6. Žalovaný sa písomne k podanej žalobe nevyjadril.

7. V spore bolo nariadené pojednávanie na deň 29. 03. 2022, na ktoré sa dostavil žalovaný. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčast ako aj neúčast žalobcu na pojednávaní z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti, hospodárnosti konania a vyjadril súhlas na prejednanie sporu a vyhlásenie rozsudku v ich neprítomnosti. Nakoľko nebol podaný návrh na odročenie pojednávania ani dôvody jeho odročenia, súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä žalobou, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, predžalobnou upomienkou, doručenkou, prehľadom splátok, informáciami k úveru, splátkovým kalendárom, ktorý je súčasťou zmluvy, z 05. 12. 2017, informáciami v zmysle zákona č. 122/2013, vyjadrením pôvodného žalobcu, návrhom na zmenu strany sporu, uznesením tunajšieho súdu o zmene žalobcu a vyjadrením žalobcu - postupníka.

9. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s., - právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaný ako klient uzavreli 05. 12. 2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 6270170/1720036171, na základe ktorej poskytol žalovanému úver - bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 9 100 eur, pričom celková čiastka pôžičky bola 18.309,60 eur, ktorú mal žalovaný uhradiť v 120 splátkach, výška mesačnej splátky bola 152,58 eur a fixná ročná úroková sadzba 17,40 %. Výška RPMN bola 17,40 %, priemerná hodnota RPMN 8,80 %. Najvyššia prípustná výška odplaty bola 17,46 %. Prvá splátka bola splatná dňa 20. 01. 2018. Termín konečnej splatnosti bol 20. 12. 2017. Celkové náklady spotrebiteľa boli 9.209,60 eur.

10. Podľa čl. 5, bod 5.1 Zmluvných podmienok, spoločnosť poskytuje klientovi pôžičku na základe uzatvorenej zmluvy.

Podľa čl. 5, bod 5.5 Zmluvných podmienok, spoločnosť si vyhradzuje právo preveriť pravosť a obsah dokladov predložených klientom.

Podľa čl. 6, bod 6.1, 6.2 Zmluvných podmienok, klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutú pôžičku a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch uvedených v splátkovom kalendári. Prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

Podľa čl. 9, 9.1 Zmluvných podmienok; v prípade omeškania s úhradou jednotlivých splátok je klient povinný uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. z dlžnej čiastky za každý aj začatý deň omeškania. Výška zmluvnej pokuty sa rovná priemernej hodnote RPMN naposledy zverejnenej podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania navýšenej o 10 percentuálnych bodov ročne, pričom nesmie prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa uvedeného nariadenia vlády.

Podľa čl. 9, 9.2 Zmluvných podmienok; Spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásil okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok uvedených v § 53 ods. 9 a § 565 OZ.

Podľa čl. 9, 9.1 Zmluvných podmienok; v prípade, ak dôjde k vymáhaniu pohľadávky prostredníctvom 3. osoby, súčasťou pohľadávky voči klientovi sú aj spoločnosťou skutočne vynaložené náklady na zabezpečenie vymáhania pohľadávky a to maximálne vo výške 14 % z vymoženej dlžnej sumy + DPH.

11. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26. 10. 2018 vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného na splatenie nedoplatku na splátkach vo výške 430,64 eur, a to bezodkladne. Zároveň žalovaného upozornil na možnosť zosplatenia úveru v prípade, že do 05. 12. 2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 08/2018. Predložil doručenkou, podľa ktorej bola predžalobná upomienka žalovanému doručená 05. 11. 2018, o čom svedčí podpis žalovaného na predmetnej doručenke.

12. Listom zo dňa 22. 12. 2018 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, kde mu oznámil, že dlžná čiastka k dnešnému dňu predstavuje sumu 9 384,69 eur.

13. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný na splátkach uhradil sumu 1 245,16 eur (bez akontácie).

14. Súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1720036171 bol splátkový kalendár zo dňa 05. 12. 2017, informácia o RPMN a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver, informácie v zmysle zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov, príkaz na úhradu, delenie súhlasu v zmysle zákona o ochrane osobných údajov, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Iné písomnosti, doklady súčasťou zmluvy a ani súčasťou žaloby neboli.

15. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorá bola uzatvorená medzi spoločnosťami Consumer Finance Holding, a.s. a Všeobecná úverová banka, a.s. a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkom bola pohľadávka žalobcu ako postupcu voči žalovanému ako dlžníkovi, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania, postúpená spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkovi. Príloha č. 3 rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok tvorila identifikácia prípadu, na ktorý sa rámcová zmluva o postúpení pohľadávok, z ktorej vyplýva identifikácia zostatku pohľadávky zo zmluvy č. 1720036171, a to vo výške 9 332,25 eur. Oznámením o postúpení pohľadávky z 26. 01. 2022 bolo žalovanému oznámené, že spol. Všeobecná úverová banka, a.s. ako postupca ku dňu 21. 01. 2022 postúpila svoju pohľadávku zo zmluvy č. 6270170 z 05. 12. 2017 medzi žalovaným ako dlžníkom a postupcom ako veriteľom vo vzťahu k pohľadávke na subjekt Intrum Slovakia s.r.o. K predmetnému oznámeniu žalobca nepredložil doručenkou ani podací hárok, ktoré by preukazovali doručenie alebo pokus o doručenie predmetnej výzvy.

16. Žalovaný vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že zmluvu o úvere uzavrel, no nepamätal si, na akú čiastku. Peniaze mu boli poskytnuté akoby na dvakrát. Pracuje už 12 rokov, avšak vyšší príjem ako 700 eur v čistom za mesiac ešte nemal. V hrubom možno áno. V súčasnosti dosahuje jeho príjem okolo

550 eur mesačne v čistom, nakoľko nepracuje každý deň, ale podľa potreby zamestnávateľa a výplata sa odvíja od počtu odpracovaných hodín. Výplata je nižšia, keďže mesačne má menej odpracovaných dní. Stále pracuje u toho istého zamestnávateľa ako v čase uzatvárania zmluvy. V čase uzatvárania zmluvy mal príjem zo zamestnania cca. 500 - 600 eur a z futbalu, nakoľko pracoval aj ako rozhodca, kde dostával mesačne 320 eur. Ak žalobca pripočítal k jeho príjmu aj príjem z futbalu, je možné, že jeho celkový príjem v čase uzatvorenia zmluvy bol v čistom tých 832 eur mesačne. Rozhodcu však nerobil celoročne, v zime sa futbal nehral. Príjem z tejto činnosti dosahoval len počas sezóny. V súčasnosti už príjem z rozhodcovskej činnosti nemá, rozhodcu už tretí rok nerobí. Sprostredkovateľ žalobcu sa ho pri uzatváraní zmluvy nepýtal na žiadne výdavky, nepamätal si na to. Pýtal sa ho akurát na počet vyživovacích povinností. V čase uzatvorenia zmluvy už mal štyri deti. V banke sa nepýtali na príjem jeho manželky, aj keď pri uzatváraní zmluvy bola prítomná aj ona. Úver bral iba na svoju osobu. Pýtali, či manželka poberá nejaký príspevok, nič viac. Mal za to, že pri uzatváraní zmluvy sa ho nikto nepýtal na príjem manželky, ani na žiadne jeho výdavky, či už výdavky spojené so školou, cestovným, na žiadne. O poistení úveru ho poučovali. Rovnako sa ho v banke nepýtali, na aký účel si berie úver. V čase uzatvorenia zmluvy mala dcéra zdravotné problémy, potrebovali peniaze na jej operácie, a taktiež na bežné výdavky v domácnosti. Potrebovali si zakúpiť aj auto. O následkoch nesplácania úveru ho v banke nepoučili. Odkázali na poučenie v papieroch s tým, že si ich má preštudovať. Ústne ich nepoučili o náležitostiach zmluvy. V čase uzatvorenia zmluvy mali finančné problémy. Manželka momentálne pracuje iba na dohodu raz do týždňa. Jeho príjem už nepostačuje na úhradu všetkých výdavkov, ktoré majú. Na splátky úveru mu už nevychádza. V čase uzatvorenia zmluvy bola manželka na materskej dovolenke. Ďalej vo výpovedi špecifikoval výdavky rodiny, ktoré pozostávajú z výdavkov na bývanie (voda, električka,...) 300 eur mesačne, žijeme u rodičov, strava na celú rodinu okolo 600 eur mesačne, pričom aj mama niečím prispieje na stravu, cestovné do práce cca. 60 eur mesačne, chodia autom a skladajú sa po 3 eur denne, najmladší syn navštevuje škôlku, kde za obedy mu hradí 30 eur mesačne, škôlku 7 eur mesačne. Deti v škole nemajú obedy, stravujú sa doma, dve stredné deti chodia do školy v obci, najstaršia dcéra študuje v Kežmarku na strednej škole, ona má cestovné výdavky na autobus, pričom deti potrebujú raz za čas dokúpiť školské pomôcky a učebnice, mesačne má výdavky na deti v priemere 150 eur, v čom je zahrnuté aj ošatenie a hygiena. Na ošatenie a hygienu pre neho a manželku potrebuje cca. 100 eur mesačne. Na záver uviedol, že má aj ďalšie úvery, a to v Poštovej banke a u ďalších veriteľov, pričom nevedel kde presne. Tieto úvery nespláca, splácal ich, keď ešte manželka poberala materský príspevok a rodičovský príspevok, asi 5 - 6 rokov platil úvery riadne asi po 270 eur mesačne, avšak odkedy manželka už nemá príjem z rodičovskej dovolenky, neplatí. Spláca lízing na auto po 70 eur mesačne. Manželkin mesačný príjem je veľmi nízky, nie je to ani 100 eur mesačne. Nesúhlasil so žalovanou sumou tak, ako ju žiadal v súčasnej dobe nový veriteľ, nakoľko úver spočiatku splácal.

17. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej Občiansky zákonník) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

18. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy spotrebiteľskom úvere, t. j. 08. 06. 2015 (ďalej zákon o spotrebiteľských úveroch) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 7 ods. 15 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi;

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

19. Medzi stranami sporu neboli žiadne pochybnosti a žalobca to ani nepopieral, že spor vznikol zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a žalovaným ako spotrebiteľom jeho úveru, t.j. že ide o spotrebiteľskú zmluvu a že sporný vzťah sa má posúdiť podľa predpisov upravujúcich spotrebiteľské vzťahy. Medzi stranami nebolo sporné ani uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere neboli dohodnuté podstatné náležitosti zmluvy o úvere v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a tiež na hrubé porušenie povinností veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, čo má za následok bezúročný a bezpoplatkový úver podľa § 11 ods. 1, ako aj podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na skutočnosť, že veriteľom, s ktorým žalovaný uzavrel úverovú zmluvu, bola obchodná spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. a vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanému mu bola postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok, súd sa prioritne zaoberal problematikou aktívnej vecnej legitímácie.

20. Podľa § 17 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch ku dňu postúpenia pohľadávky, t. j. dňa 13. 11. 2020 práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 17 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a

b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

22. Vychádzajúc z § 7 ako aj § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z. z. je povinnosťou veriteľa pri posúdení úverovej schopnosti klienta brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa

považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečiť ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. (rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 32Csp/132/2020 z 11. 03. 2021)

23. V rámci posúdenia bonity žalobca poukázal na to, že právny predchodca žalobcu skúmal bonitu žalovaného a overil návratnosť na základe údajov zo žiadosti žalovaného, kde uviedol, že je ženatý, zamestnaný, čo si overil dotazom v Sociálnej poisťovni a tiež z výpisu z účtu žalovaného podľa ktorého mal príjem z pracovného pomeru a tiež príjem z dohody ako rozhodca futbalu. Podľa výpisu z účtu mal celkovo príjem 832 eur. Ďalej žalovaný uviedol, že nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť a ani žiadne úvery, nemá žiadne splátky.

24. Súd z predloženej zmluvy zistil, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere bol uvedený iba priemerný čistý príjem vo výške 832 eur, čistý príjem za posledný, predposledný a predpredposledný uvedený nebol. Rovnako v zmluve nebol žiaden údaj o počte vyživovaných či nezaopatrených deťoch. V zmluve neboli uvedené žiadne mesačné finančné výdavky (napr. splátky úverov, hypoték, lízingov) a tiež iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón). V prípade oboch týchto položiek bolo v zmluve uvedené 0 eur. Zároveň súčasťou žaloby žiadna žiadosť k zmluve pripojená nebola, bola predložená iba zmluva a prílohy, ktoré súd špecifikoval v bode 13. tohto rozsudku. Teda vo vzťahu k iným záväzkom (KTK v inej banke, kreditná karta, spotrebný úver, leasing, hypotéka a iné) a iným výdavkom vrátane výdavkov v domácnosti neboli zo strany žalovaného uvedené žiadne. Zo zoznamu predložených a skontrolovaných dokladov k žiadosti vyplýva, že právny predchodca žalobcu vychádzal pri posudzovaní žiadosti a poskytovaní úveru iba z dokladov totožnosti, výpisu z účtu a dátach dopytu. Ďalšie doklady ako napr. potvrdenie o príjme, potvrdenie o príjme manželky, potvrdenie o daňovej povinnosti/kópia daňového priznania a potvrdenie o adrese neboli k zmluve o spotrebiteľskom úvere doložené. V samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere neboli uvedené žiadne informácie týkajúce sa overovania bonity žalovaného, a to najmä jeho výdavkov.

25. Z vyjadrenia žalobcu, ako aj z predloženej zmluvy spotrebiteľskom úvere mal súd preukázané, že právny predchodca žalobcu vychádzal najmä z osobných vyhlásení žalovaného o jej osobných, zárobkových a majetkových pomeroch bez toho, aby od nej požadoval predloženie dokumentov na preukázanie príjmov a výdavkov. Za dostatočné získané informácie dokladujúce schopnosť spotrebiteľa splácať úver nemožno považovať informácie získané výlučne od spotrebiteľa bez akéhokoľvek overenia a preukázania. Odborná starostlivosť predpokladá údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, overiť, resp. objektívne preukázať napr. potvrdením zamestnávateľa dlžníka zdroj jeho príjmu, potvrdením o daňovej povinnosti a pod. Dôležitú úlohu zohráva aj povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie akými sú napríklad štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime, priemerných výdavkoch obyvateľstva a pod. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie len tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (bližšie pozri Rozsudok NS ČR z 25. 07. 2018, sp. zn. 33 Cdo 2178/2018).

26. V priebehu konania žalobca riadne nepreukázal, že by jeho právny predchodca s odbornou starostlivosťou zisťoval príjmy a zadlženosť a najmä výdavky žalovaného, a teda jej schopnosť platiť poskytnutý úver. Je potrebné uviesť, že podľa predloženého výpisu účtu žalovaného, resp. jeho manželky vyplýva, že za mesiac november 2017 bol žalovaný, resp. jeho rodiny v debete, keďže na účte mal k 30. 11. 2017 debet vo výške -7,95 eur, pričom v tomto mesiaci ešte ani nesplácal splátku tohto úveru. Napriek tomuto zisteniu právny predchodca žalobcu žalovanému úver poskytol, hoci bol v posledný mesiac pred uzatvorením zmluvy v mínuse. Zároveň v zmluve nie sú uvedené žiadne výdavky žalovaného, tak ako nie je v zmluve žiadna zmienka o nezaopatrených deťoch žalovaného,

pričom žalobca tvrdí počet 0 a žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že mal 4 deti (taký počet má aj v súčasnej dobe). Zároveň žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že na výdavky sa ho sprostredkovateľ nepýtal. Žalobca neuniesol teda dôkazné bremeno na preukázanie splnenia svojej povinnosti. Právny predchodca žalobcu pri uzatváraní úverovej zmluvy nepostupoval s náležitou odbornou starostlivosťou, keďže pri absencii dokladov, ktoré by riadne preukázali údaje o pomeroch žalovaného, tiež pri debetnom zostatku na účte, mu aj napriek tomu poskytol úver. Taktiež po výzve súdu zo žalobcom predložených dokladov - Dáta dopytu, Zhrnutie vyplýva, že žalovaný mal zostatkovú hodnotu úverov 11.145 eur, čo vyplynulo výpisu z Registra klientskych informácií, v časti detail : splátkové, kde je uvedené, že žalovaný mal celkové mesačné splátky 321 eur a zostávajúcu sumu 11.145 eur, pričom žalobca v zmluve o spotrebiteľskom úvere v časti výdavky neuviedol žiaden výdavok, žiadnu splátku existujúcich úverov. Teda v zmluve uviedol nepravdivé údaje o výdavkoch žalovaného, nakoľko mal vedomosť o jeho zostatkoch na iných úveroch, no napriek tomu v zmluve boli uvedené mesačné finančné výdavky (napr. splátky úverov, hypoték, lízingu) vo výške 0 eur.

27. Navyše, zo strany žalobcu nebol podaný žiadny dôkaz ani o tom, že by právny predchodca preveril výdavky žalovaného súvisiace s peňažnými záväzkami, chodom domácnosti a živobytím, pričom nie je možné vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa. Zákon o spotrebiteľských úveroch jasne a zreteľne stanovuje veriteľovi povinnosť preveriť údaje nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa. V tomto prípade právny predchodca žalobcu nielenže žiadnym spôsobom nepreveril výdavky žalovaného, ale ani nepožadoval od žalovaného uvedenie akejkoľvek výšky výdavkov. V zmluve o spotrebiteľskom úvere absentujú akékoľvek údaje o výdavkoch žalovaného, vrátane výdavkov na bežný chod domácnosti, cestovné výdavky. Nedôsledne zisťovanie finančných výdavkov a uspokojenie sa s „nulovými“ výdavkami, navyše pri v zmluve neuvedení o počte vyživovacích povinností, svedčí o hrubom porušení povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou.

28. Z vyššie uvedených dôvodov sa súd nestotožnil s tvrdením žalobcu, že jeho právny predchodca s odbornou starostlivosťou posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver. Podľa názoru súdu nemožno za konanie s odbornou starostlivosťou považovať v prípade, ak si žalobca rozhodujúce skutočnosti o bonite žalovanej žiadnym spôsobom neoveril. Absencia zohľadnenia príjmov a výdavkov a ich vzájomné porovnanie neumožňuje objektívne posúdiť finančnú situáciu a solventnosť spotrebiteľa, vrátane jeho schopnosti splácať úver a plniť si svoje záväzky aj v budúcnosti. Povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť splácať spotrebiteľský úver zaťažuje veriteľa, nie spotrebiteľa.

29. Vychádzajúc z ustanovenia § 7 ods. 1, 2, 15 a 16 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy a s prihliadnutím na žalobcove vyjadrenia a predložené dôkazy súd nemal inú možnosť ako konštatovať nielen porušenie povinnosti právneho predchodcu žalobcu konať s odbornou starostlivosťou, ale aj hrubé porušenie povinnosti právneho predchodcu žalobcu posúdiť schopnosť žalovanej splácať úver bez riadne zistených a preukázaných informácií o príjmoch, výdavkoch, rodinnom stave žalovanej alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra, pričom nevykonanie či i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (bližšie pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10. 03. 2020 sp. zn. 3Co/153/2019).

30. Hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch má v zmysle § 11 ods. 2 tohto zákona za následok to, že predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Navyše, podľa prvej vety § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver, nie je veriteľ oprávnený od spotrebiteľa požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Inak povedané, veriteľ nie je oprávnený úver predčasne zosplatiť. Aplikujúc uvedené ustanovenie súd dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu nemohol pre nedôsledné skúmanie bonity žalovanej úver predčasne zosplatiť. Právny úkon právneho predchodcu žalobcu o predčasnom zosplatnení úveru z dôvodu rozporu s ustanovením § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch súd v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka posúdil ako absolútne neplatný právny úkon.

31. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu nepostupoval s dostatočnou odbornou starostlivosťou a hrubo svoje porušil povinnosti vo vzťahu k preukázaniu príjmov a výdavkov žalovaného. V dôsledku hrubého porušenia ustanovenia § 7 ods. 1 s poukazom na § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch právny predchodca žalobcu nemohol zosplatiť úver.

S konštatovaním absolútnej neplatnosti predčasného zosplatnenia úveru právny predchodca žalobcu nemohol ani platne postúpiť pohľadávku voči žalovanému na žalobcu, keďže zákonnou podmienkou postupiteľnosti takejto pohľadávky v zmysle § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, aby išlo o pohľadávku po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, čo v tomto prípade splnené nebolo, keďže konečná splatnosť úveru má byť až 20. 12. 2027. Nedodržanie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch je na ťarchu veriteľa a nemôže ho zhojiť ani neplnenie povinnosti žalovanej splácať úver, ktorá predmetnú neplatnosť postúpenia nezavinila.

32. Ohľadne aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, keďže zákonnou podmienkou platného postúpenia pohľadávky v spotrebiteľských veciach je, aby išlo o pohľadávku, alebo jej časť, ktorá už je splatnou, splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky v tomto prípade preukázané nebolo, a teda neboli splnené podmienky postúpenia pohľadávky na žalobcu podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia mal súd za to, že žaloba je z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zjavne nedôvodná.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 9.332,25 eur s príslušenstvom, pričom súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Úspech v konaní mal v plnom rozsahu žalovaný, ktorému by tak vznikol nárok na náhradu trov konania. Žalovaný si žiadne trovy neuplatnil, zo spisu mu žiadne preukázateľné trovy nevyplývajú, súd preto rozhodol tak, že žalovanému vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.